
Chęciny, st. 2, gm. loco, woj. kieleckie, AZP 87-61/8

Informator Archeologiczny : badania 32, 223-224

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Ratownicze badania wykopaliskowe przeprowadziła, w dniach od 4 do 10 października, mgr Hanna Pilicka-Ciura. Finansowane były przez PSOZ. Drugi sezon badań. Przebadano łącznie około 150 m².

Stanowisko ulegało dewastacji na skutek eksploatacji piasku z położonej tu piaskowni oraz użytkowania tego miejsca jako wysypiska śmieci. Skoncentrowano się na przebadaniu i zabezpieczeniu obszarów przyległych do krawędzi wybierzyska eksploatowanej piaskowni.

Założono trzy wykopy.

W wykopie XIV wystąpiły dwie jamy posłupowe (obiekty nr 14 i 15). W wykopie XV znajdowała się część obiektu nr 15 oraz północno-zachodnia część jamy gospodarczej (obiekt nr 16) funkcjonalnie związanej najprawdopodobniej z jamami posłupowymi. Dalsza część powyższej jamy gospodarczej znajdowała się w wykopie XVI. Zlokalizowano tu również inną jamę o charakterze gospodarczym (ob. 18). W wypełniskach obiektów dominował materiał późnośredniowieczny, a w dwóch największych wystąpiły drobne fragmenty polepy oraz kości zwierzęce. Ponadto w obiekcie nr 16 znaleziono fragment noża żelaznego, nit żelazny oraz płytkę brązową (prawdopodobnie element okucia). W wykopie XVI znaleziono również fragment żelaznego grotu. Pozyskano również pojedyncze zabytki krzemienne oraz ceramikę pradziejową i wczesnośredniowieczną. Stratygrafia wskazuje na to, iż uchwycono skraj osady późnośredniowiecznej. W XIV wykopie uchwycono natomiast fragment krzemienicy, najprawdopodobniej mezołitycznej. Materiał krzemienisty to głównie odpadki oraz nieliczne rdzenie i narzędzia. Część zabytków krzemienistych jak również ceramicznych należy wiązać z końcem neolitu lub wczesną epoką brązu.

Brzeźno, st. 1, gm. Nidzica, woj. olsztyńskie, AZP 29-61/1 - patrz: wczesna epoka brązu

Bubel Stary, st. XIV-XV i XVII, gm. Janów Podlaski, woj. bialsko-podlaskie, AZP 56-87 - patrz: środkowa i późna epoka brązu

BYTOM, Rynek, woj. katowickie

Wykopaliskowe badania archeologiczne przeprowadzili Andrzejewska T., Grabarczyk M., Lewandowski P., Nowakowski L., Wojda S., przy udziale studentów Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Przebadano powierzchnię 665 m².

Wyniki badań zostaną opublikowane w:

- A. Andrzejewska, *Wyniki Ratowniczych badań archeologicznych przeprowadzonych na Rynku Starego miasta w Bytomiu, woj. śląskie w 1998 i 1999 r.* Łódź, mps w archiwum Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Katowicach, 1999.

- A. Andrzejewska, *Badania archeologiczne rynku w Bytomiu w 1997 i 1998 r., Łódzkie sprawozdania archeologiczne*, t. VII.

Chelm, ul. św. Mikołaja 4, st. 60 (n. arch. ob. nr 1C), AZP 80 – 90/4 - patrz: wczesne średniowiecze

CHĘCINY, st. 2, gm. *loco*, woj. kieleckie, AZP 87-61/8

- zamek od późnego średniowiecza po okres nowożytny (XIII/XIV-XVII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez Waldemara Glińskiego i Czesława Hadamika. Finansowane przez PSOZ i Urząd Gminy w Chęcinach. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 0,5 ara.

Wykop 2/97-98 zlokalizowano w rejonie furty wschodniej górnego zamku. Pozwolił on na wyróżnienie pięciu faz budowlanych w tym rejonie, od XIII/XIV w. do przebudowy późnorennesansowej

w I-ej ćwierci XVII w. Wykop 3/97-98 zlokalizowano w przejściu z górnego zamku na przygródek (zamek dolny). Odsłonięte tu relikty muru obwodowego zamku I fazy oraz ślady furty wybitej w murze, która była wówczas jedynym przejściem na przygródek (XV w.).

W wykopie 2/97-98 wyróżniono 4 warstwy kulturowe oraz relikty dwóch murów: mur 1 -ściana wschodnia XV-wiecznego budynku przybramnego pomiędzy tzw. skarbcem i bramą średniowieczną; mur 2 - przypora lub fragment ściany czołowej średniowiecznej bramy. Wydzielono warstwę użytkową z okresu budowy muru 1, datowaną czystym zespołem ceramiki na XV w.

W wykopie 2/97-98 stwierdzono, że warstwy zasypowe nowożytnie po zachodniej stronie pierwotnego muru obwodowego zamku I fazy sięgają podłoża skalnego, które opada tu gwałtownie w kierunku majdanu przygródka. Wypreparowano nikielne relikty furty, której szerokość wynosiła ca 1,40 m; komunikacja odbywała się prawdopodobnie po naturalnej pochylni ziemnej. Wystąpiły liczne fragmenty ceramiki i kafli, przemieszane - od późnego średniowiecza do okresu nowożytnego.

Materiały i dokumentacja znajdują się w archiwum PSOZ w Kielcach.

Badania, zarówno w rejonie bramy średniowiecznej jak i na zamku dolnym, powinny być kontynuowane.

CHEĆCINY, kościół św. Bartłomieja, gm. *loco*, woj. kieleckie, AZP 87-61/-

- wyrobisko górnicze z pocz. XIV w.

Nadzór archeologiczny, przeprowadzony w okresie od kwietnia do października przez mgr. Czesława Hadamika (PSOZ w Kielcach). Finansowany przez PSOZ. Przebadano powierzchnię około 1 ara.

Na wyrobisko natrafiono w 1838 r., kiedy to na terenie dawnego cmentarza przykościelnego nastąpiło tąpnięcie, zagrażające bezpośrednio ścianom kościoła i kaplicy Trzech Króli. Doszło wówczas do penetracji sztolni, zupełnie później zapomnianej, która prawdopodobnie przebiegała pod kościołem, łącząc dwa zapadliska po dawnych szybach zlokalizowane na północ i południe od terenu kościoła (obecnie nieczytelne w terenie). Opis penetracji sztolni zachował się w aktach Rządu Guberni Radomskiej, znajdujących się w Archiwum Państwowym w Kielcach. W trakcie nadzoru natrafiono na XIX-wieczny zasyp sztolni w wykopie na terenie dawnego cmentarza przykościelnego oraz na relikty tej samej sztolni (czytelny w spągu obrywiska jej stropu) dostępny do dzisiaj z krypty grobowej Fodygów. Stratyfikacja nawarstwień ziemnych i architektury świadczy o tym, że sztolnia nie była znana budowniczym kościoła. Jest to - jak dotąd - jedyne wyrobisko na terenie checińskiego okręgu górniczego, odkryte pod obiektem architektury oraz najstarsze w pełni udokumentowane archeologicznie.

Materiały i dokumentacja znajdują się w PSOZ w Kielcach.

Wskazane są dalsze rozpoznanie wyrobisk na stokach Góry Zamkowej.

Chroberz, „Zamczysko”, gm. Złota Pińczowska, woj. kieleckie - patrz: wczesne średniowiecze

CIECHANÓW, ul. 17 Stycznia, gm. *loco*, woj. ciechanowskie, AZP 43-62

- osadnictwo typu miejskiego (XIV do XX w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe w obrębie wykopu pod kolektor burzowy (wykop o szerokości 2,5 m), przeprowadzone od września do grudnia przez mgr. Marka Piotrowskiego („EVIS” s.c.). Finansowane przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Ciechanowie. Pierwszy sezon badań.

Przebadana powierzchnia to:

1. dokumentacja profili na obszarze zniszczonym – łącznie 110 m;
2. obszar przekopany metodą wykopaliskową: 60 m x 2,5 m = 150 m².

Prace archeologiczne miały charakter ratowniczy związany z częściowo już wykonanymi wykopami kanalizacyjnymi. Celem prac było zadokumentowanie części zniszczonej (rysunki i fotografie profili)